O`zbekiston Respublikasi oliy va o`rta maxsus ta`lim vazirligi

Buxoro davlat universiteti

“Tasdiqlandi”
O’quv ishlari bo’yicha prorektor
_____________ R.G‘.Jumayev
«___» ___________2022 y

IQTISODIYOT VA TURIZM FAKULTETI

«TURIZM VA MEHMONXONA XO`JALIGI» KAFEDRASI

“TURIZMDA XARITALASHTIRISH VA TURISTIK MARSHRUTLAR ISHLAB CHIQISH” FANIDAN TALABALAR MUSTAQIL ISHLARINI TASHKIL ETISH, NAZORAT QILISH VA BAHOLASH BO’YICHA

USLUBIY KO‘RSATMA

BUXORO – 2022 y.

Mazkur uslubiy ko`rsatma nashri uchun BuxDU o`quv-metodik kengashi ruxsat bergan (2022-yil 25 noyabrdagi 1-son yig`ilish bayonnomasidan ko`chirma).

Tuzuvchi:

Kadirova Sh.X.- BuxDU, "Turizm va mehmonxona xo'jaligi" kafedrasi o'qituvchisi

Taqrizchilar:

1. **Hamroyev H.R.** - BuxDU, "Turizm va mehmonxona xo'jaligi" kafedrasi professori, i.f.n.
2. **Azimov B.F.** - BuxMTI, "Iqtisodiyot" kafedrasi dotsenti, i.f.n.

1. Kirish

«TURIZMDA XARITALASHTIRISH VA TURISTIK MARSHRUTLAR ISHLAB CHIQISH» fanidan talabalar referat va mustaqil ishlarini tashkil etish, nazorat qilish va baholash bo'yicha tayyorlangan ushbu uslubiy ko'rsatma bakalavriat bosqichi barcha yo'nalishlar 4-kurs talabalarining mazkur fandan mustaqil ishini tashkil etish va nazorat qilishda foydalanish uchun tavsiya etiladi.

Mustaqil ishning o'ziga xosligi shundaki, o'quv faoliyatining bu qismi talabalarning mustaqil faolligi hamda tegishli professor-o'qituvchilarning nazorati asosida tashkil etilib, o'quv rejada semestrlar bo'yicha belgilangan soatlar hajmiga ko'ra amalga oshiriladi.

Mazkur uslubiy ko'rsatmada talabalar referat va mustaqil ishlarining asosiy shakllari va ularning mazmuni, mustaqil ishni amalga oshirishda talaba bajarishi lozim bo'lgan vazifalar, mustaqil ishni bajarish bo'yicha maslahatlarni tashkil etish, ularni nazorat qilish va baholash tartibi bayon etilgan.

2.Talabalar referat va mustaqil ishlarining mazmuni va asosiy shakllari

«TURIZMDA XARITALASHTIRISH VA TURISTIK MARSHRUTLAR ISHLAB CHIQISH» fani bo'yicha talabalar referat va mustaqil ishlarini tashkil etish ularda bilim, dunyoqarash, ijtimoiy faollik va mustaqil fikrlashni shakllantirishga qaratilgan tadbirlar tizimini o'z ichiga oladi. U o'quv rejasi va fanlar dasturlarida ko'zda tutilgan zarur bilimlar va ko'nikmalarning talabalar tomonidan oqilona, kam vaqt va kuch sarflab o'zlashtirilishini ta'minlaydi.

TURIZMDA XARITALASHTIRISH VA TURISTIK MARSHRUTLAR ISHLAB CHIQISHni o'qitish jarayonini takomillashtirish, talabaning qiziqishlarini, anglash faolligini va mustaqil ishlarini rivojlantirish yo'nalishida boradi, bunda ijodiy fikrlash, mustaqil o'qish, ko'nikma va layoqatlari shakllanadi.

Talaba mustaqil ishi – muayyan fandan o'quv dasturida belgilangan bilim, ko'nikma va malakaning ma'lum bir qismini talaba tomonidan fan o'qituvchisi maslahati va tavsiyalari asosida auditoriya va auditoriyadan tashqarida o'zlashtirishiga yo'naltirilgan tizimli faoliyatdir.

Mustaqil ishni bajarishdan **asosiy maqsad** – «Turizm va mehmonxona xo'jaligi» kafedrasi professor-o'qituvchilarining bevosita rahbarligi va nazorati ostida talabalarni semestr davomida fanni uzluksiz o'rganishini tashkil etish, olingan bilim va ko'nikmalarni yanada mustahkamlash, kelgusidagi darslarga tayyorgarlik ko'rish, aqliy mehnat madaniyatini, yangi bilimlarni mustaqil ravishda izlab topish va qabul qilishni shakllantirish hamda ushbu tariqa universitetda raqobatbardosh kadrlarni tayyorlashga erishishdan iborat.

Mustaqil ish uchun beriladigan topshiriqlarning shakli va hajmi, qiyinchilik darajasi semestrdan–semestrga ko'nikmalar hosil bo'lishiga muvofiq ravishda o'zgarib, oshib borishi lozim. Ya'ni, talabalarning topshiriqlarni bajarishdagi mustaqilligi darajasini asta-sekin oshirib, ularning topshiriqlarni bajarishga tizimli va ijodiy yondoshishga o'rganib borishi kerak.

«TURIZMDA XARITALASHTIRISH VA TURISTIK MARSHRUTLAR ISHLAB CHIQISH» fani bo'yicha talabalar mustaqil ishini tashkil etishda joriy, oraliq va yakuniy nazoratlar jarayonida talabalarning akademik o'zlashtirish darajasi va qobiliyatini hisobga olgan holda **quyidagi shakllardan** foydalanishi tavsiya etiladi (1-jadval):

1-jadval

Talabalar mustaqil ishlarining shakl va turlari

№	Mustaqil ishlarning turlari va shakllari	Mustaqil ishlarning turlari
1.	Reproduktiv shakldagi mustaqil ishlar	- fanning ayrim mavzularini o'quv adabiyotlari yordamida mustaqil o'zlashtirish, o'quv manbalari bilan ishlash va konspekt qilish; - O'zbekiston Resublikasi Qonunlari, Prezident asarlari va ma'ruzalarini, Prezident qarorlari, farmonlari, Vazirlar Mahkamasi qarorlari hamda boshqa me'yoriy hujjatlarni mustaqil o'rganish va konspektlashtirish; - ma'ruzalarni video hamda audio orqali ko'rish, eshitish va konspekt qilish; - multimedia vositalari orqali slaydlar, video materiallarni ko'rish, eshitish va o'zlashtirish; - o'quv materiallarini qaytarish, yod olish va boshqalar.
2.	Anglash-izlanish (qidirish) shaklidagi mustaqil ishlar	- mustaqil ravishda axborotlar, ko'rgazmali vositalarni tayyorlash, ma'ruzalar va boshqa materiallarni o'rganish; - hisob-kitob va analitik ishlarni bajarish, testlar yechish; - seminar, amaliy va boshqa mashg'ulotlarda ma'ruzalar bilan chiqishlar qilish; - uy ishlari, nazorat ishlari, taqdimotlar, referatlar, keys-stadilar va boshqalarni bajarish.
3.	Ijodiy ish shaklidagi mustaqil ishlar	- esse, kurs ishlari va bitiruv malakaviy ishlari tayyorlash va himoya qilish; - ilmiy-tadqiqot ishlarida ishtirok etish va ilmiy hisobotlar tayyorlashda qatnashish; -talabalarning ilmiy to'garaklarida ishtirok etish; - ilmiy-amaliy anjumanlarda ishtirok etish, ilmiy maqolalar tayyorlash hamda chop ettirish.

Talabalarning mustaqil ishi ta'lim va tarbiyaning shunday vazifalariga bo'ysundirilganki, butun o'quv jarayoni to'laligicha talabalar tomonidan faol, ongli, puxta va tizimli ravishda fan asoslarini o'zlashtirish va ularda turizm sohasiga doir dunyoqarashni shakllantirish imkonini beradi. Bu vazifalar ta'lim jarayoni va shaxsni shakllantirish qonuniyatlarini bilmasdan va foydalanmasdan turib hal qilinishi mumkin emas. Ularning mazmuniga qisqacha to'xtalib o'tamiz.

Mavzuni mustaqil o'zlashtirish. Fanning xususiyati, talabalarning bilim darajasi va qobiliyatiga qarab ishchi o'quv dasturiga kiritilgan alohida mavzular talabalarga mustaqil ravishda o'zlashtirish uchun topshiriladi. Bunda mavzuning asosiy mazmunini ifodalash va ochib berishga xizmat qiladigan tayanch iboralar,

mavzuni tizimli bayon qilishga xizmat qiladigan savollarga e'tibor qaratish, asosiy adabiyotlar va axborot manbalarini ko'rsatish lozim.

Topshiriqni bajarish jarayonida talabalar mustaqil ravishda o'quv adabiyotlaridan foydalanib, ushbu mavzuni konspektlashtiradilar, tayanch iboralarning mohiyatini anglagan holda mavzuga taalluqli savollarga javob tayyorlaydilar. Zarur hollarda (o'zlashtirish qiyin bo'lsa, savollar paydo bo'lsa, adabiyotlar yetishmasa, mavzuni tizimli bayon eta olmasa va h.k) o'qituvchidan maslahatlar oladilar. Mustaqil o'zlashtirilgan mavzu bo'yicha tayyorlangan matn o'qituvchiga himoya qilish orqali topshiriladi.

O'quv jarayonining ajralmas tarkibiy qismi bo'lgan destinatsion menjement fani bo'yicha mustaqil ishlar ko'proq referatlar qo'rinishida bo'lib kelmoqda. Referat talabalar ilmiy ishlarining birinchi shaklidir. Talabalar ilmiy ijodi o'quv jarayonlaridan biri sifatida o'qitish, bilim berish va tarbiyalash vazifalarini bajarishda o'z xususiyatlariga ega. Talaba tadqiqot faoliyatiga jalb qilinib, ilmiy adabiyotlar bilan ishlash, statistik va boshqa materiallarni yig'ish, qayta ishlash va tahlil qilish ko'nikmalariga ega bo'ladi, o'rganilayotgan hodisani tanqidiy baholashga o'rganadi, nazariyani amaliyot bilan bog'laydi va h.k.

Agar referat tayyorlashning darslik bo'yicha tayyorlangan seminar mashg'ulotidagi chiqishga qaraganda mazmun va sifat jihatdan yuqoriligi hisobga olinsa, referat shubhasiz katta foyda keltiradi. Talaba auditoriya oldida referatda bayon qilingan qoidalarni himoya qilishga, yoqlashga tayyorlanishi kerak, destinatsion menejmentni o'rganishda bu muhim ahamiyatga ega.

Referat - bu talabalar mustaqil ishlarining samarali shakllaridan biridir. Mazkur shakl talaba tomonidan referat mavzusini tanlash, unda yoritiladigan masalalar mazmunini oldindan rejalashtirish, referatni tayyorlash va muhokama qilishning barcha bosqichlarida kafedra professor-o'qituvchilarining tashkiliy-uslubiy yordami va maslahati asosidagina samarali amalga oshishi mumkin. Bu yerda o'qituvchi tomonidan talabalarning referat ishlariga rahbarlik qilish qanchalik batafsil va malakali amalga oshirilganligi va referatlarga talablar mezoni qanchalik to'g'ri qo'yilganligi albatta, hal qiluvchi ahamiyatga ega. Topshiriq talabalarning referat yozish ko'nikmalarini, ilmiy qiziqishlari va bilim darajasini hisobga olgan holda berilishi juda muhim.

Ko'rgazmali vositalar tayyorlash. Talabaga muayyan mavzuni bayon qilish va yaxshiroq o'zlashtirish uchun yordam beradigan ko'rgazmali materiallar tayyorlash vazifasi topshiriladi. Mavzu o'qituvchi tomonidan aniqlanib, talabaga ma'lum ko'rsatmalar, yo'l-yo'riqlar beriladi. Ko'rgazmali vositalarning miqdori, shakli va mazmuni talaba tomonidan mustaqil tanlanadi. Bunday vazifani bir mavzu bo'yicha bir necha talabaga yoki talabalar guruhiga topshirish ham mumkin.

Mavzu bo'yicha testlar, munozarali savollar va topshiriqlar tayyorlash.

Talabaga mustaqil ish sifatida muayyan mavzu bo'yicha testlar, qiyinchilik darajasi har xil bo'lgan masalalar va topshiriqlar, munozaraga asos bo'ladigan savollar tuzish vazifasi topshiriladi.

Bunda o'qituvchi tomonidan talabaga testga qo'yiladigan talablar va uni tuzish qonun-qoidalari, qanday maqsad ko'zda tutilayotganligi, muammoli

savollar tuzishda mavzuning munozarali jihatlarini qanday ajratish lozimligi, topshiriqlarni tuzish usullari bo'yicha yo'l-yo'riq beriladi.

Ilmiy maqola, tezislar va ma'ruzalar tayyorlash. Talabaga biron-bir mavzu bo'yicha (mavzuni talabaning o'zi ham tanlashi mumkin) ilmiy maqola, tezis yoki ma'ruza tayyorlash topshirilishi mumkin. Bunda talaba o'quv adabiyotlari, ilmiy-tadqiqot ishlari, dissertatsiyalar, maqola va monografiyalar hamda boshqa axborot manbalaridan mavzuga tegishli materiallar to'playdi.

Talabalarning ilmiy-nazariy konferentsiyalari ham talabalar mustaqil ishlarining shakllaridan biridir. Kafedra professor-o'qituvchilari talabalar ilmiy-nazariy konferentsiyasini tashkil etish orqali o'z ishini guruhning kasbiy yo'naltirilganligini, a'zolarining yosh tarkibini, qiziqishlarini hisobga olib, tabaqalashgan holda tashkil qilishi kerak. Faqat shu holdagina talabalarning konferentsiyani o'tkazishda faol ishtiroki va manfaatdorligi ta'minlanadi. Talabalarning ilmiy-nazariy konferentsiyalarini bosqichma-bosqich o'tkazish maqsadga muvofiqdir. «TURIZMDA XARITALASHTIRISH VA TURISTIK MARSHRUTLAR ISHLAB CHIQISH» fani bo'yicha talabalarning ilmiy-nazariy konferentsiyalarini quyidagi bosqichlarda amalga oshirish maqsadga muvofiqdir:

1-bosqich – fan o'qitilayotgan barcha o'quv guruhlarida konferentsiyalarni o'tkazish;

2-bosqich – har bir guruhda tanlab olingan talabalarning eng yaxshi ma'ruzalarini fakultet va fakultetlararo konferentsiyaga taqdim etish va o'tkazish;

3-bosqich – fakultetlararo konferentsiyada tanlab olingan eng yaxshi ma'ruzalarni umumuniversitet ilmiy-nazariy konferentsiyasiga taqdim etish.

Butun guruhlar uchun yagona bo'lgan konferentsiya mavzusini tasdiqlab, talabalarning ma'ruza va chiqishlarini guruhlarning qiziqishlariga qarab ixtisoslashtirish mumkin.

3.Talabalar mustaqil ishlarini tashkil etishning asosiy tamoyillari

Talabalar mustaqil ishlarini tashkil etishda «Talabalar mustaqil ishini tashkil etish va nazorat qilish» bo'yicha yo'riqnomada belgilangan quyidagi asosiy tamoyillarga rioya qilish maqsadga muvofiqdir:

1.Talabalar mustaqil ishlarini ikki ko'rinishda – auditoriyada va auditoriyadan tashqarida tashkil etish.

2.Talabalar mustaqil ishlarini tizimli ravishda, ya'ni bosqichma-bosqich, oddiydan murakkabga qarab tashkil etilishini ta'minlash.

3. Talabalar mustaqil ishlarining shakli va hajmini belgilashda quyidagi muhim jihatlarga e'tibor qaratish:

- talabaning o'qish bosqichi;
- muayyan fanning o'ziga xos xususiyati, o'zlashtirishdagi qiyinchilik darajasiga;
- talabaning qobiliyati, nazariy va amaliy tayyorgarlik darajasiga;
- fanning axborot manbalari bilan ta'minlanganlik darajasiga;
- talabaning axborot manbalaribilan ishlay olish darajasiga;
- mustaqil ish uchun topshiriqlar kursdan-kursga o'tish bilan shakl va hajm jihatidan o'zgarib borishiga;

- mustaqil ish fan xususiyati hamda talabaning akademik o'zlashtirish darajasiga va qobiliyatiga mos holda tashkil etish.

4.Mustaqil ishni amalga oshirishda talaba bajarishi lozim bo'lgan vazifalar

Talabalar mustaqil ishlarini tashkil etishda quyidagi vazifalarni bajarishlari lozim:

- yangi bilimlarni mustaqil tarzda puxta o'zlashtirish ko'nikmalariga ega bo'lish;
- zarur ma'lumotlarni izlab topish uchun qulay usullarni va vositalarni aniqlash;
- axborot manbalaridan samarali foydalanish;
- an'anaviy o'quv va ilmiy adabiyotlar hamda me'yoriy xujjatlar bilan ishlash;
- elektron o'quv va ilmiy adabiyotlar va ma'lumotlar banki bilan ishlash;
- Internet tarmog'idan maqsadli foydalanish;
- ma'lumotlar bazasini tahlil etish;
- ish natijalarini ekspertizaga tayyorlash va ekspert xulosasi asosida qayta ishlash;
- topshiriqlarni bajarishda tizimli va ijodiy yondashish;
- ishlab chiqilgan yechim, loyiha yoki g'oyani asoslash va mutaxassislar davrasida himoya qilish.

5.Talabalar mustaqil ishi bo'yicha maslahatlarni tashkil etish tartibi

«TURIZMDA XARITALASHTIRISH VA TURISTIK MARSHRUTLAR ISHLAB CHIQISH» fani bo'yicha talabalarning mustaqil ish mavzulari va mazmuni, ularni bajarish yuzasidan hisobot shakllari quyidagi jadvalda keltirilgan(2-jadval):

2-jadval

Talabalarning mustaqil ta'limining mazmuni va hajmi

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	Berilgan topshiriqlar	Bajarish muddati	Ajratilgan soatlar
1	- xalqaro turizm tashkilotlari	Mavzuga oid taqdimot tayyorlash	1-hafta	8
2	- xalqaro turizmda standartlar	Kuzatish uslubiyoti bo'yicha kuzatuv dasturini tayyorlash	1-hafta	8
3	-xalqaro turizmda xaritalashtirish	Mavzuga oid taqdimot tayyorlash	2-hafta	8
4	-online va offline xaritalar, ular bilan ishlash	Mavzuga oid taqdimot tayyorlash	3-hafta	8
5	- xalqaro turizmda marshrutlardan olinadigan foydani hisoblash usullari.	Mavzuga oid taqdimot tayyorlash	4-hafta	8

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	Berilgan topshiriqlar	Bajarish muddati	Ajratilgan soatlar
6	- xalqaro turistik marshrutlar imkoniyatlari, rezervlari, samaradorligi.	Mavzuga oid taqdimot tayyorlash	5-hafta	8
7	- ekskursion marshrutlar va xizmatlar	Marshrut bo'yicha ma'lumotlar yig'ib referat tayyorlash	6-hafta	8
8	- turistik marshrutlarning texnologik hujjatlari.	Marshrut bo'yicha texnologik xarita to'ldirish	7-hafta	8
9	- maxsus turistik marshrutlarni tashkil qilish xususiyatlari	Mavzuga oid taqdimot tayyorlash	8-hafta	8
10	- Istaklar bo'yicha maxsus turlarni tashkil qilish	Maxsus tur dasturini ishlab chiqish	9-hafta	8
11	- xalqaro turizmning rivojlanishida turmarshrutlarning o'rni	Mavzuga oid taqdimot tayyorlash	10-hafta	6
12	- turistik marshrutlarni tashkil qilish	Turistik marshrut ishlab chiqish	11-hafta	6
13	- turistik marshrut va tur	Mavzuga oid taqdimot tayyorlash	12-hafta	6
14	- turistik hujjatlar	Mavzuga oid taqdimot tayyorlash	13-hafta	8
15	-kirish turizmi uchun marshrut ishlab chiqish	Turistik marshrut ishlab chiqish	14-hafta	8
16	-ichki turizm uchun marshrut ishlab chiqish	Turistik marshrut ishlab chiqish	15-hafta	8
	Jami:		**15 hafta**	**122**

6. Talabalar mustaqil ishi bo'yicha maslahatlarni tashkil etish tartibi

Talabalar mustaqil ishi bo'yicha maslahatlar darsi auditoriyadan tashqarida amalga oshirishga mo'ljallangan mustaqil ishlarni bajarish yuzasidan tegishli yo'llanmalar berish va uning bajarilishini nazorat qilib borish maqsadida tashkil qilinadi. Talabalar mustaqil ishi bo'yicha maslahatlar darsi fanning kalendar - tematik rejasiga muvofiq o'tkaziladi. Maslahat darsi tegishli fanning professor - o'qituvchisi tomonidan o'tkaziladi.

Fanning professor - o'qituvchisi maslahat darsida quyidagi ishlarni amalga oshiradi:

- talabalar mustaqil ishlari topshiriqlarini bajarish yuzasidan tegishli yo'llanma beradi.
- topshiriqni bajarish rejasini tuzishga yordamlashadi;

- talabalar mustaqil ishlari yuzasidan tayyorlangan ishlanma, hisobot, referat, hisob - kitob va topshiriq natijalarini qabul qiladi hamda baholaydi.

Talabalar mustaqil ishi bo'yicha maslahatlar o'quv jarayonining tashkil etilishiga qarab talabalarning darsdan bo'sh vaqtlarida amalga oshiriladigan dars jadvaliga kiritiladi.

7.Talabalar mustaqil ishlarini nazorat qilish va baholash tartibi

Mustaqil ishlarning bajarilishi O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 2010 yil 26 avgustda 1981-1-son bilan davlat ro'yxatidan o'tkazilgan O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2010 yil 25 avgustdagi 333-sonli buyrug'i bilan amalga kiritilgan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholashning reyting tizimi to'g'risida Nizom"ning 17-bandiga asosan joriy, oraliq va yakuniy nazoratlar jarayonida tegishli topshiriqlarni bajarishi va ularga ajratilgan tegishli ballardan kelib chiqqan holda baholanadi.

"Turizmda xaritalashtirish va turistik marshrutlar ishlab chiqish" fani bo'yicha talabalar mustaqil ishlarini joriy, oraliq va yakuniy nazoratlar jarayonida quyidagi topshiriqlarni bajarish orqali nazorat qilish hamda baholash tavsiya etiladi (3-jadval):

3-jadval

Talabalar mustaqil ishlarini nazorat qilish va baholash

№	Mustaqil ish shakllari	Topshirish muddati	Baholash mezonlari
	1. Joriy nazoratda baholanadigan ishlar		
1.	Talabaning ma'ruza mashg'ulotlarda faolligi, muntazam ravishda konspekt yuritishi	ONgacha YNgacha	3 ballgacha 1 ballgacha
2.	Alohida mavzular bo'yicha keys-stadi tayyorlash	ONgacha	3 ballgacha
3.	Alohida mavzular bo'yicha taqdimot tayyorlash	ONgacha	3 баллгача
4.	Fan bo'yicha barcha o'tilgan ma'ruzalarni o'zlashtirish	YNgacha	2 ballgacha
	2. Oraliq nazoratda baholanadigan ishlar		
1.	Tasdiqlangan mavzular bo'yicha kichik guruhlarda taqdimot tayyorlash va himoya qilish	YNgacha	30 ballgacha
	3. Yakuniy nazoratda baholanadigan ishlar		
1.	Keys-stadi, esse, nazorat ishi yoki boshqa ko'rinishdagi mustaqil ishlarni bajarish	Semestrning oxirgi ikki haftasida	3 ballgacha

Talabalar mustaqil ishlarining joriy, oraliq va yakuni nazorat turlari bo'yicha tashkil etilishi fan bo'yicha ishchi o'quv reja va dasturida mustaqil ta'limga ajratilgan o'quv soatlari hajmini to'liq qamrab olishga, talabalarda mustaqil fikrlash, ilmiy - ijodiy izlanish, mustaqil qarorlar qabul qilish hamda ta'lim yo'nalishi, malaka talablarida belgilangan kasbiy ko'nikmalarni shakllantirishda muhim rol o'ynaydi.

8. Adabiyotlar

Foydalaniladigan adabiyotlar ro'yxati

Asosiy adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni. O'zbekiston Respublikasida turizmni jadal rivojlantirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida. 2019 yil 5 yanvarь. PF-5611-son.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasi Turizmni rivojlantirish davlat qo'mitasi"ning tashkil etish to'g'risidagi 2016 yil 2 dekabrdagi PQ-2666-sonli qarori
3. Hayitboyev R. va boshq. «Turizm marshrutlarini ishlab chiqish». O'quv qo'llanma. SamISI. 2016.
4. Tuxliev N., Abdullaeva T. "Menedjment i organizatsiya biznesa v turizme Uzbekistana". – T.:O'zbekistan Milliy Entsiklopediyasi, 2006 y. 208 s.
5. Tuxliev I.S., Yo.H.Qudratov, M.K.Pardaev. Turizmni rejalashtirish. T.: "IQTISOD-MOLIYA" 2010 y. 264 b.
6. Hayitboev R., Pardaev O. Turizmning menejmenti. Samarqand 2010 y. - 46 b

Qo'shimcha adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. 2018 yil 28 dekabrь. Toshkent shahri.
2. Mirziyoev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalq so'zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvar, №11
3. Mirziyoev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent, "O'zbekiston" NMIU, 2017. – 29 b.
4. Mirziyoev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash - yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. "O'zbekiston" NMIU, 2017. – 47 b.
5. Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. Toshkent, "O'zbekiston" NMIU, 2017. – 485 b.
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida" gi PF-4947-sonli Farmoni. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017 y., 6-son, 70-modda

7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni. O'zbekiston Respublikasi turizm salohiyatini rivojlantirish uchun qulay sharoitlar yaratish bo'yicha qo'shimcha tashkiliy chora-tadbirlar to'g'risida. 03.02.2018 y.PF-5326. 6-son, 97-modda.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Qarori. Kirish turizmini rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida. 06.02.2018 y.PQ-3509. 6-son, 98-modda.
9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Qarori. Ichki turizmni jadal rivojlantirishni ta'minlash chora-tadbirlari to'g'risida. 07.02.2018 y. PQ-3514. 6-son, 100-modda.
10. Balabanov I.T., Balabanov A.I. Ekonomika turizma. Uchebnoe posobie. Finansы i statistika, 2003.
11. Voronkova L.P. Istoriya turizma i gostepriimstva uchebnoe posobie. M.Finansы i statistika, 2004.
12. Aleksandrov A.Yu. Mejdunarodnыy turizm. Uchebnik. M.Aspekt, Press, 2004.
13. Senin V.S. Organizatsiya mejdunarodnogo turizma. M. Finansы i statistika, 2004.
14. Alieva M.T. Umarjonov A. Turistik mamlakatlar iqtisodiyoti. T.:«Moliya», 2005.
15. Alieva M.T., Salimova B.X. Mehmonxona menejmenti. T.: «Moliya»,2005.
16. Alieva M.T. Mirzaev M. va boshqalar. Turizm huquqi, o'quv qo'llanma. T.: «Talqin», 2003.
17. Hayitboev R. Hayitboev K. Xudayberdiev U. Tabiatdan foydalanish iqtisodi, Samarqand, 2004.
18. Rafiqov A., Abirqulov Q. Hojimatov A. Ekologiya, Toshkent, 2004.

Internet saytlari

1. www.lex.uz.
2. www.ziyonet.uz.
3. http://www.tourism.uz/
4. http://www.tour.uz/
5. http://www.stat.uz
6. http://www.tours.ru/ country/uz/
7. https://uzbektourism.uz/
8. https://stat.uz/uz/